

Program för miljökonsekvensbedömning av Fingrid Abp:s projekt för en 400 kilovolts kraftledning, Hausjärvi, Hyvinge, Mäntsälä, Borgnäs, Sibbo, Borgå, stadsstyrelsens utlåtande till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland.

Miljöhälsosektionen 14.12.2023 § 113
2720/11.05.00.00/2023

Beredning och tilläggsuppgifter
hälsoskyddsplanerare Paula Hänninen
fornamn.efternamn@porvoo.fi.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland begär om utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning av Fingrid Abp:s 400 kV kraftledningsprojekt från Puujaa i Hausjärvi, via Kalliomäki och Soinila, till Andersböle elstation i Borgå. Enligt planen ska kraftledningen gå från Puujaa i Hausjärvi till Andelsböle elstation, som ligger på gränsen mellan Borgå och Sibbo. Utlåtanden ska sändas senast 8.12.2023. Förlängning av tidsfristen för utlåtandet till 20.12.2023 har begärts och beviljats. Som referens ska anges diarienummer UUDELY/2145/2023

<https://www.ymparisto.fi/sv/medverka/miljokonsekvensbedomning/fingrid-abps-400-kv-kraftledning-mellan-sibbo-och-hausjarvi>

Förfarandet för miljökonsekvensbedömningen (MKB) omfattar stärkandet av stamnätet, som planeras av Fingrid Abp mellan Puujaa i Hausjärvi och Andersböle elstation i Borgå. Kraftledningsförbindelsen planeras bli en 400 kilovolts kraftledning från Puujaa till Kalliomäki i Hausjärvi. Den totala längden på kraftledningen är cirka 58–66 kilometer, beroende på vilken av de alternativa kraftledningssträckningarna som väljs. De granskade kraftledningssträckningarna ligger i följande kommuner: Borgnäs, Borgå, Hausjärvi, Hyvinge, Mäntsälä och Sibbo.

Mellan Kalliomäki och Andersböle behövs natingen en 400 kilovolts kraftledningsförbindelsen eller 2 x 400 kraftledningsförbindelser, beroende på stamnätets framtida behov av energiöverföring. I söder, på sträckan Soinila-Anttila, granskas endast en sträckning, som skulle huvudsakligen gå parallellt med den nuvarande kraftledningen i samma terrängkorridor. Då man planerar sträckningen kan man använda sig av de nuvarande kraftledningsområdena på norra och södra sidorna av projektområdet.

Sträckan 3 Soinila-Andersböle ligger inom gränserna för Borgnäs och Sibbo, och den planerade sträckan går delvis bredvid den nuvarande 400 kilovolts kraftledningen. Sträckan ligger på ett skogs- och åkerområde med relativt lite bebyggelse. Kraftledningssträckningen ligger bredvid vissa områden med tätare bebyggelse. På sträckan ligger sammanlagt 85 bostadsbyggnader som ligger under 300 meter från den planerade kraftledningen, av vilka 12 ligger inom 100 meter av ledningen. Inom 300 meter finns 24 fritidsbostäder, av vilka tre ligger inom 100 meter. Det finns inga grundvattenområden på kraftledningssträckningen.

På sträckningens norra sida går sträckningen parallellt med den existerande kraftledningen fram till naturskyddsområdena Vermijärvi och Sångsvanen. Naturskyddsområdena ligger som närmast 390 meter från kraftledningssträckningen. På den norra sidan är boendet tätast inom Borgnäs byområde (Mestäkylä). Efter Natura-området, i närheten av byn Vilonoja, finns det relativt mycket boende. Den planerade kraftledningssträckningen går parallellt med den nuvarande kraftledningen från Tapiola till Suonkulma, där den planerade kraftledningen går runt fritidsbyggnaderna vid sjöstranden, som ligger väster om ledningen. Sträckningens sydliga del går genom skog och åkrar, och bredvid byarna Andersböle och Merilä. Sträckningen går över vägen 146 mellan Träskända och Borgnäs, och över järnvägen nära Andersböle.

Strålningen från de elektromagnetiska fälten är icke-joniserad strålning. För att begränsa exponeringen till denna typ av strålning finns flera internationella rekommendationer. Riktvärdena grundar sig på litteraturgenomgångar av vetenskapliga texter. Lagstiftningens syfte är att de givna begränsningarna skyddar från alla kända olägenheter som exponering till elektriska och magnetfält kan medföra.

Social- och hälsovårdsministeriet (SHM) har fastställt riktvärden och åtgärdsnivåer för icke-joniserad strålning i sin förordning 1045/2018 "begränsning av befolkningens exponering för icke-joniserande strålning", som trädde i kraft 15.12.2018. Riktvärdena i förordningen är givna som storheter i kroppen, som inte kan mätas. Åtgärdsnivåerna är givna som storheter utanför kroppen som kan mätas. Enligt SHM:s förordning begränsas befolkningens exponering för magnetfält till 200 mikrottesla (μT). Värdet överskrids inte ens rakt under 400 kilovolts kraftledningar, utan de största mätta magnetfälten har uppnått värden på virka 10 mikrottesla, i sådana lägen där kraftledningens användning varit hög. Magnetfältet försvagas betydligt när man rör sig längre ifrån kraftledningens mittlinje.

Förordningen tillämpas inte för kraftledningarnas elektriska fält, eftersom det i och med stöd av elsäkerhetslagen ställs krav på kraftledningar som begränsar styrkan på elektriska fält i närheten av kraftledningar. Under stamnätets 400 kilovolts kraftledning är de elektriska fälten som starkast 10kV/m och under 110 kilovolts kraftledning 2–3kV/m.

Fingrid följer med den nyaste forskningen gällande hälsoeffekterna av elektriska och magnetfält.

När kraftledningen anläggs uppstår buller både när man röjer undan trädbeståndet vid ledningsområdet, när man gör plats för ledningsgatan samt av arbetsmaskiner och arbetsplatstrafik. Kraftigt buller uppstår när man ansluter ledarna, vilket sker med några kilometers mellanrum. Det potentiella borrhärd eller stenbrytningen när man bygger grunderna för stolparna kan också medföra kraftigt buller. Kraftledningens arbetsplats flyttar sig längs med kraftledningssträckan, så bullerolägenheterna blir till sin natur kortvariga.

Koronaurladdningarna som förekommer på ledarnas eller isolatorernas ytor hörs som ett gnisslande ljud. Fenomenet förorsakas av att luften nära ledarna, isolatorerna eller andra ytor joniseras. Detta sker främst när spänningsnivån uppnår 400 kilovolt. Ljudet som koronan skapar är starkast när vädret är fuktigt, eller på vintrarna när ledarna täcks av frost. Att helt undvika koronaur-laddningar är praktiskt taget nästan omöjligt. Ljudet som koronan medför överskrider inte riktvärden för buller, med kan upplevas som störande om man är i kraftledningens omedelbara närhet.

Kraftledningens strukturer kan också ge upphov till buller till exempel när vinden skakar ledningens olika delar, som stolparna, ledarna, pinnar, stagar, varselklot eller isolatorer. Man beaktar bullret från kraftledningens strukturer och förebygger det när man planerar strukturerna.

Experter utvärderar olägenheterna för människor som kraftledningsprojektet kan medföra med hjälp av förhandsuppgifter man har samt den information man samlar ihop under utvärderingsprocessen. Utgångsuppgifterna vid utvärdering innefattar boendet på området som påverkas, fritidsboende, näring, markanvändning samt objekt och tjänster som möjligen störs. Vid utvärderingen beaktar man också åsikter som områdets invånare och andra aktörer har fört fram om kraftledningsprojektet.

Man utvärderar kraftledningsprojektets verkan på boende och levnadsförhållanden genom att analysera hur mycket boende det finns i närheten av det planerade området. Effekter som påverkar trivseln på området som möjligen uppkommer kan vara t.ex. upplevelser om att områdets säkerhet har minskat, rädslor gällande hälsoeffekter eller ändringar i landskapet. Vid utvärderingen beaktas också hur effekterna påverkar olika befolkningsgrupper och känsliga objekt.

Miljöhälsovårdschefen
Miljöhälsosektionen har inget att anmärka i ärendet.

Paragrafen justeras genast.

Beslut:
Förslaget godkändes.

Paragrafen justerades genast.